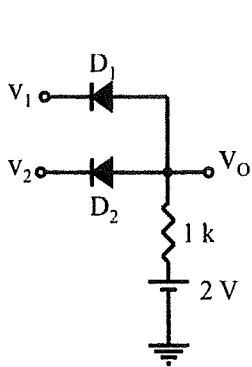

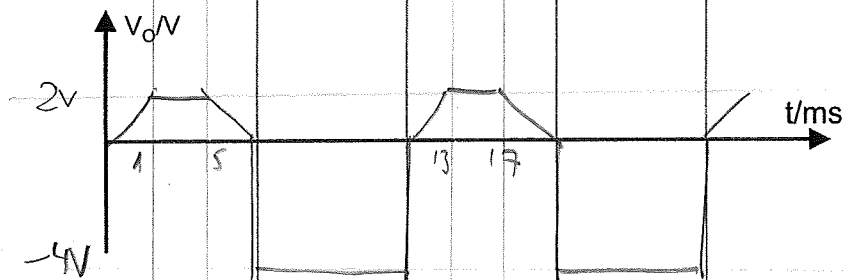
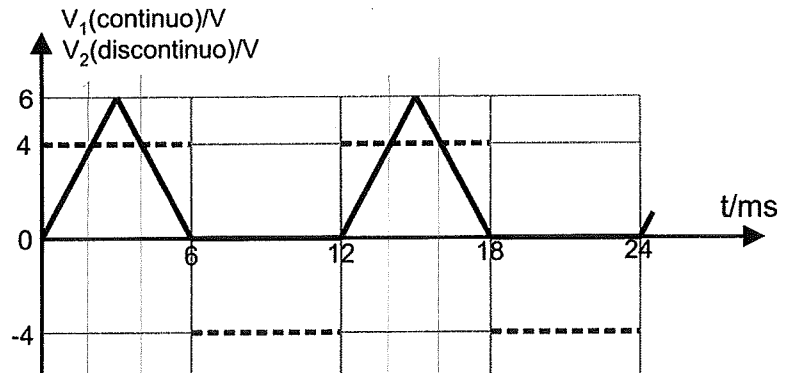
TEORIA (4 puntu)

- (3) 1. Irudiaren zirkuitua kontuan hartuta, V_o irteera marraztu, V_1 eta V_2 sarrerako seinaleak grafikokoak baldin badira. Adierazi ardatzetan balio garrantzitsuak. Suposatu diodoak idealak direla.

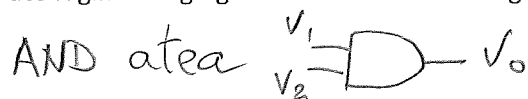
Egia taula

V_1	V_2	V_o
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

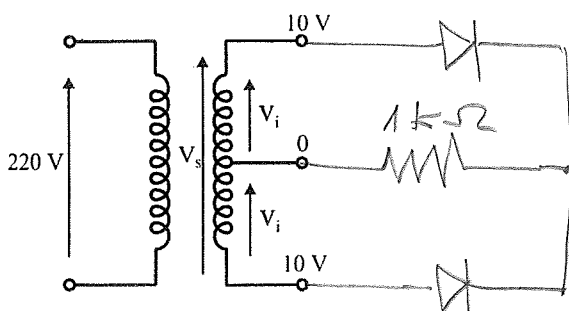
- (1) 2. Sistema digital batean lan egiten badugu eta V_1 eta V_2 seinaleek 0 V (0 logikoa) eta 2 V (1 logikoa) balioak hartu ahal badituzte, nolakoa litzateke zirkuitu elektronikoaren egia taula?

- (1) 3. Zein ate logiko izango genuke? Marraztu ate logikoaren ikurra.

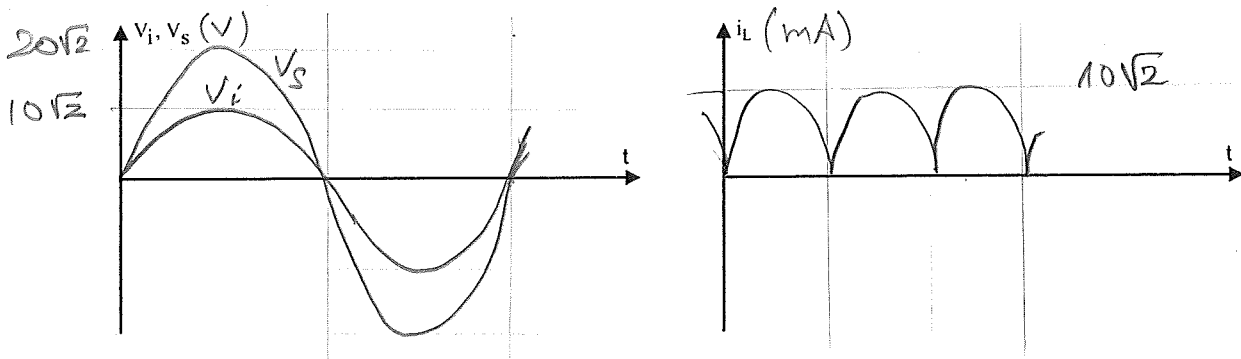

Irudian agertzen den 220 V/(10+10) V-eko transformadore bat, bi diodo eta 1 k Ω -eko erresistentzia bat dugu eskuragarri.

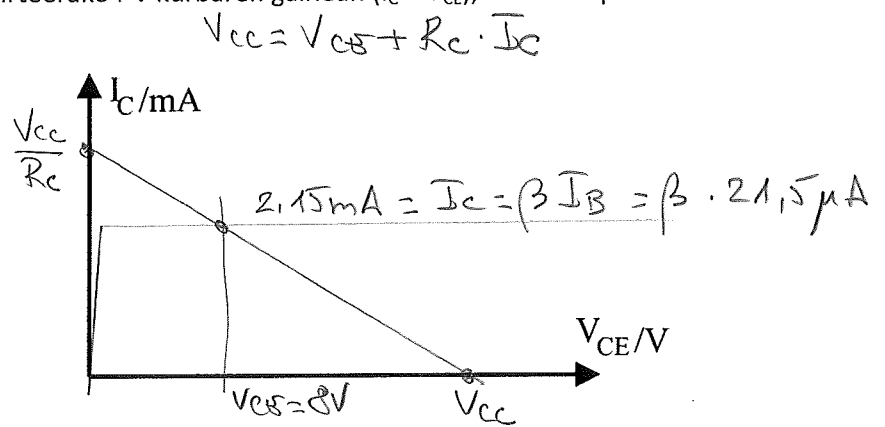
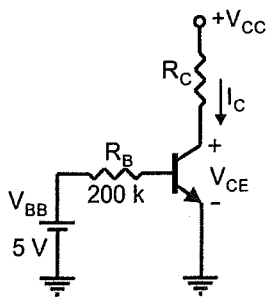
- (1) 4. Osatu zirkuitua, erresistentzian uhin osoko artezketa bat izateko, tentsio moduan.

- (2) 5. Marraztu irudian transformadorearen sekundarioaren tentsioa (V_s), artezgailuaren sarrerako tentsioa (V_i), eta erresistentziatik pasatzen den KORRONTEA (I_L). Adierazi balio minimoak eta maximoak.

- (1) 6. Irudian agertzen den zirkuiturako, idatzi irteeraren karga-zuzenaren ekuazioa $I_C = f(V_{CE}, R_C)$. Adieazi ekuazioa grafikoki, transistorearen irteerako I-V kurbaren ganean ($I_C - V_{CE}$), kurbaren puntu garrantzitsuenak adieraziz.

- (2) 7. $V_{CC} = 20\text{ V}$, $R_C = 5,6\text{ k}\Omega$ eta transistorea siliziozkoa da ($\beta_F = 100$); kalkulatu polarizazio puntua (I_{CQ} , V_{CEQ}) eta kokatu grafikotan. $I_B = (5\text{ V} - 0,7\text{ V}) / 200\text{ k}\Omega = 21,5\text{ }\mu\text{A}$

$$I_{CQ} = \beta I_B = 100 \cdot 21,5\text{ }\mu\text{A} = 2,15\text{ mA}$$

$$V_{CE} = V_C = 20\text{ V} - 5,6\text{ k}\Omega \cdot 2,15\text{ mA} = 7,96\text{ V} \approx 8\text{ V}$$

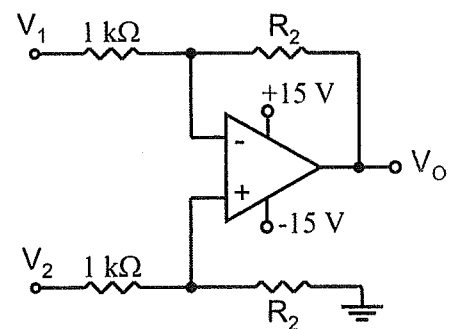
Ondoko irudiaren zirkuituan:

- (1) 8. Kalkulatu zirkuituaren transferentzia funtzioa, $V_0 = f(V_1, V_2)$.

$$V_0 = (V_2 - V_1) \frac{R_2}{1\text{ k}\Omega}$$

- (1) 9. Kalkulatu V_0 , $R_2 = 1\text{ k}\Omega$, $V_1 = 2\text{ V}$ eta $V_2 = 0\text{ V}$ direnean.

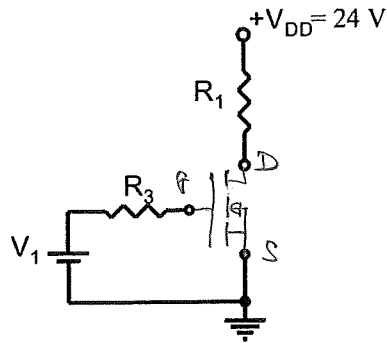
$$V_0 = -2\text{ V}$$

Ondoko irudiaren zirkuitua diseinatu da, n kanaleko ugaltze MOSFET bat polarizatzeko. Transistore horren atalase tentsioa $|V_T|=2\text{ V}$, eta drainaren korronea aresetan lan-gunean: $I_D = K(V_{GS}-V_T)^2$

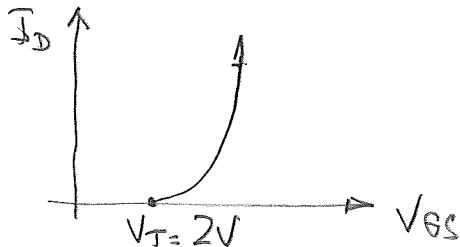
$R_1 = R_3 = 1\text{ k}\Omega$

$|K| = 2\text{ mA/V}^2$

(1) 10. Kokatu transistorea polarizazio zirkuituan, gailuaren terminalak adieraziz.

(1) 11. Adierazi grafikoki transistorearen ezaugarri-kurba, $I_D = f(V_{GS})$, puntu esanguratsuenak markatuz.

(1) 12. V_1 tentsioaren gutxieneko balioa, gailuak eroateko.

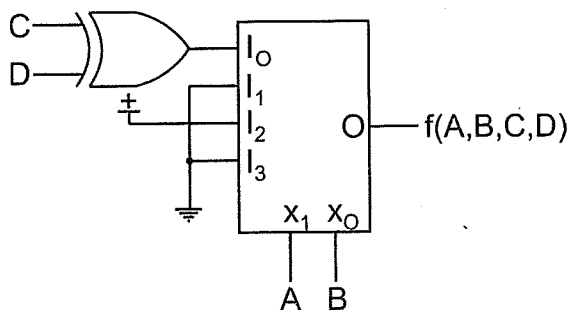
$$V_1 = V_T = 2\text{ V}$$

(1) 13. Zein baldintza bete behar du V_{DS} tentsioak, gailuak aresetan lan-gunean lan egingo duela bermatzeko? $V_1 = -6\text{ V}$ bada, zein lan-gunetan egongo da transistorea?

$$V_{DS} > V_{DS_{SAT}} = V_{GS} - V_T \quad V_{DS} > V_1 - 2\text{ V}$$

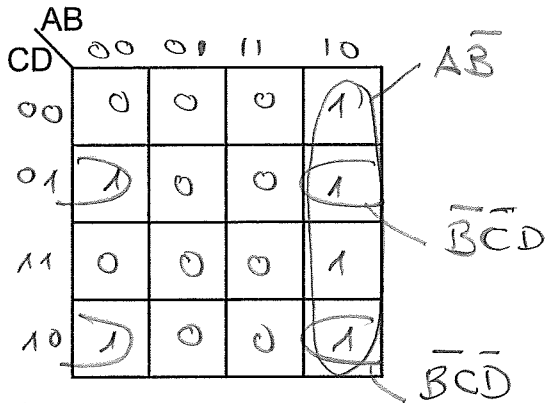
$$V_1 = -6\text{ V} \rightarrow V_1 < V_T \rightarrow \text{BERRIDURAN}$$

(2) 14. Irudian 4:1-eko multiplexadore bat agertzen da. Bete haren egia.

A	B	C	D	O
0	0	0	0	0
0	0	0	1	1
0	0	1	0	1
0	0	1	1	0
0	1	0	0	0
0	1	0	1	0
0	1	1	0	0
0	1	1	1	0
1	0	0	0	1
1	0	0	1	1
1	0	1	0	1
1	0	1	1	1
1	1	0	0	0
1	1	0	1	0
1	1	1	0	0
1	1	1	1	0

(2) 15. Sinplifikatu aurreko funtzio logikoa Karnaugh-en diagrama erabiliz.

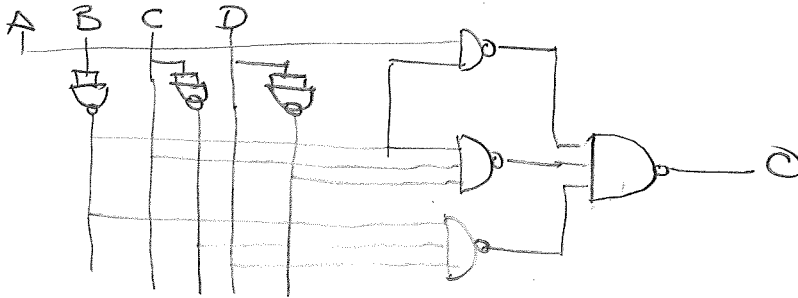

$$0 = A\bar{B} + \bar{B}C\bar{D} + \bar{B}C\bar{D}$$

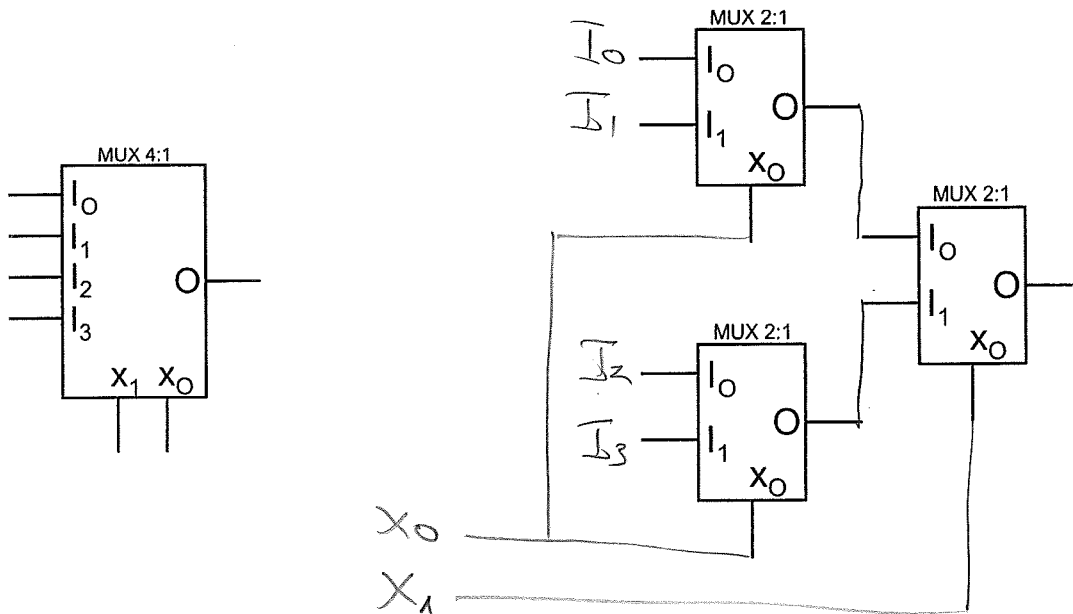
(1) 16. NAND operazioak bakarrik erabiltzen dituen adierazpen logikoa lortu.

$$0 = A\bar{B} + \bar{B}C\bar{D} + \bar{B}C\bar{D} = \overline{\overline{A\bar{B} + \bar{B}C\bar{D} + \bar{B}C\bar{D}}} = \overline{\overline{A\bar{B}} \cdot \overline{\bar{B}C\bar{D}} \cdot \overline{\bar{B}C\bar{D}}}$$

(1) 17. Marraztu dagokion zirkuitua (NAND ateak bakarrik erabiliz).

(2) 18. 4 datu-sarrerako multiplexadore bat egin (MUX 4:1), 2 datu-sarrerako 3 multiplexadore erabiliz (MUX 2:1).

GOGORATZEN DA BEHARREZKOA DELA AZTERKETAREN ZATI BAKOITZEAN (TEORIA ETA PROBLEMAK) 10 PUNTUTATIK 5 LORTZEA BI NOTEN BATEZBESTEKOA EGITEKO, IRAKASGAIA GAINDITU AHAL IZATEKO.

Ingeniaritza Goi Eskola Teknikoa
Escuela Técnica Superior de Ingeniería
Bilbao

Universidad del País Vasco
Euskal Herriko Unibertsitatea

1. deitura/1er apellido

Titulazioa/Titulación
Industria Teknologiarren Ingeniaritza
eta Ingurumen Ingeniaritzako Gradu

2. deitura/2º apellido

Ikasgaia/Asignatura
Elektronika orokorra

Izena/Nombre

Data/Fecha

2016ko ekainaren 23a

Ikasturtea/Curso

Taldea/Grupo

Kalifikazioa/Calificación

3.

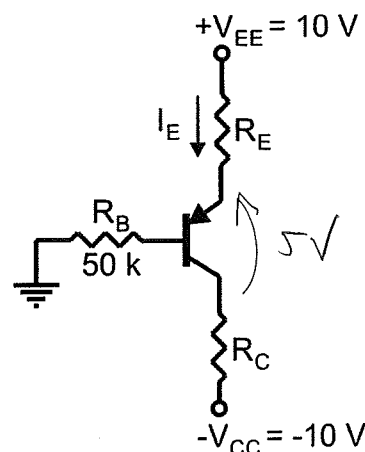
PROBLEMAK (6 puntu)

1. PROBLEMA (puntu 1)

Irudiaren zirkuituan R_C eta R_E erresistentzien balio egokiak lortu igorleko korronea $I_E=2\text{ mA}$ izateko, eta $V_{CE}=-5\text{ V}$ izateko. Transistorea siliziozkoa da eta $\beta_F = 100$.

$$R_C = 3378\ \Omega$$

$$R_E = 4155\ \Omega$$

R_E erresistentziaren ordez, $1\text{ k}\Omega$ -eko beste bat jartzen dugu zirkuituan (R_C erresistentziaren balioa mantentzen da).

Zein lan-gunetan kokatzen da transistorea? Arrazoitu.

$$V_{CE} = -5\text{ V} < V_{CE_{SAT}} (-0,2\text{ V}) \rightarrow \text{Lan-gune aktiboan}$$

$$I_B = \frac{I_E}{\beta + 1} = 19,8\ \mu\text{A}$$

$$1) 10\text{ V} = 50\text{ k}\Omega \cdot 19,8\ \mu\text{A} + 0,7\text{ V} + 2\text{ mA} \cdot R_E; \quad R_E = 4155\ \Omega$$

$$2) 20\text{ V} = 4155\ \Omega \cdot 2\text{ mA} + 5\text{ V} + R_C \cdot 1,98\text{ mA}; \quad R_C = 3378\ \Omega$$

Orain $R_E = 1\text{ k}\Omega$: Aktiboan dagoen bitartean:

$$10\text{ V} = 50\text{ k}\Omega \cdot I_B + 0,7\text{ V} + 1\text{ k}\Omega \cdot 101 I_B;$$

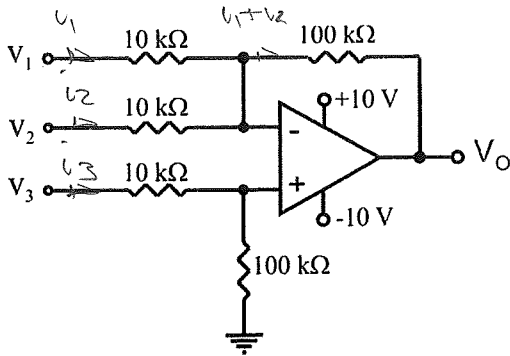
$$I_B = 61,6\ \mu\text{A}; \quad I_C = 6,16\text{ mA}; \quad I_E = 6,22\text{ mA}$$

$$V_{CE} = -(20\text{ V} - R_E I_E - R_C I_C) = 7\text{ V} > V_{CE_{SAT}} (-0,2\text{ V})$$

Ez da aktiboan dagoen bitartean

2. PROBLEMA (puntu 1)

Ondoko irudian agertzen den zirkuituan, amplifikadore operazionala ± 10 V-ekin elikatuta dago. Operazionalaren irteera elikaturako tarte horrek ere mugatzen du.

$$V_+ = \frac{10}{11} V_3$$

$$V_0 = V_+ - \left[\frac{V_1 - V_+}{10} + \frac{V_2 - V_+}{10} \right] \cdot 100 =$$

$$= V_+ - 10V_1 - 10V_2 + 20V_+$$

$$V_0 = -10V_1 - 10V_2 + \frac{210}{11} V_3$$

Eskatzen da:

- 1) Zirkuituaren transferentzia-funtzioa lortu, amplifikadore operazionalaren irteera-seinalea (V_0) zirkuituaren sarrera-seinaleekin (V_1 , V_2 eta V_3) lotzen duena:

$$V_0 = f(V_1, V_2, V_3)$$

$$V_0 = -10V_1 - 10V_2 + \frac{210}{11} V_3$$

- 2) Zirkuituaren sarrerak konfiguratu, V_1 sarrerak (non $i=1, 2$ edo 3 den) lurrera, V_{cc} -ra konektatuz edo konektatu barik utziz (zirkuitu irekian), irudiaren zirkuitua honako zirkuitu hauetan bihurtzeko:

- a) Zirkuitu batutzaila, non transferentzia-funtzioa honako funtzio honen bidez adierazten den:

$$V_0 = f(V_1 + V_2)$$

Adierazi zirkuituaren transferentzia-funtzioa.

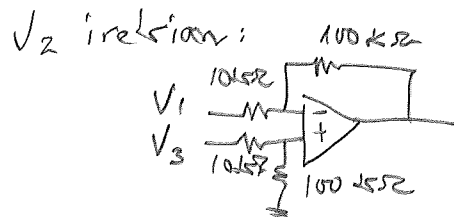
$$V_0 = -10(V_1 + V_2)$$

V_3 lurrera konektatuta, edo konektatu barik.

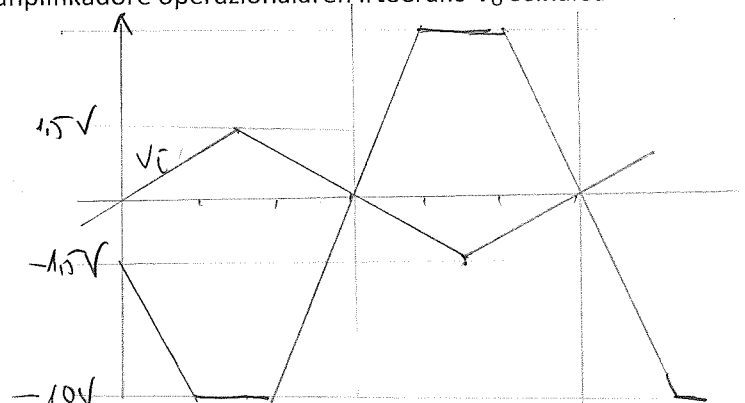
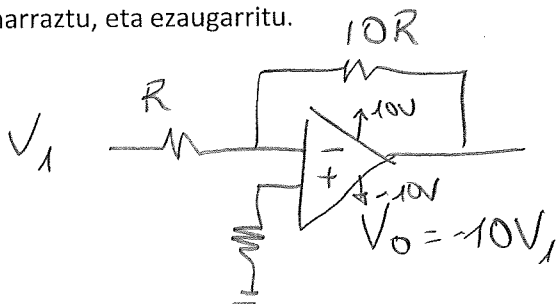
- b) Zirkuitu kentzaila (edo amplifikadore diferentziala), non transferentzia-funtzioa honako funtzio honen bidez adierazten den: $V_0 = f(V_3 - V_1)$

Adierazi zirkuituaren transferentzia-funtzioa.

$$V_0 = 10(V_3 - V_1)$$

- 3) Zirkuituan V_3 sarrera lurrera konektatzen da eta V_2 konektatu barik uzten da. V_1 sarreratik 1 kHz-eko eta 3 V-eko pikotik pikorako anplitudea duen ($3 V_{pp}$) seinale trianguluar bat sartzen dugu. Seinaleak ez dauka osagai jarraiturik. Grafiko berean, V_1 seinalea eta amplifikadore operazionalaren irteerako V_0 seinalea marraztu, eta ezaugarritu.

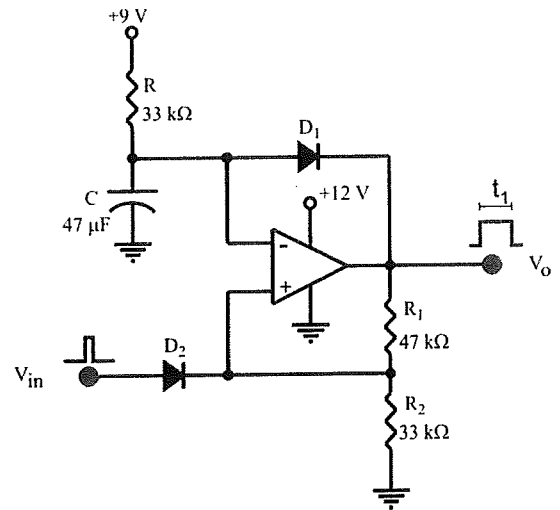

3. PROBLEMA (2 puntu)

Irudiko zirkuituak t_1 -eko iraupena duen pultsu bat ematen du irteeran, sarreran pultsu labur bat agertzen denean.

Anplifikadore operazionala eta diodoak idealak dira. Hasierako unean kondentsadorea guztiz deskargatuta dago.

R erresistentziaren bidezko C kondentsadorearen karga/deskargaren ekuazioa ematen da. Karga eta deskargaren adierazpen grafikoak ere ematen dira.

	$v_C = v_f + (v_i - v_f) \exp \frac{-t}{RC}$	
Kondentsadorearen karga	Kondentsadorearen karga eta deskargaren ekuazioa	Kondentsadorearen deskarga

Eskatzen da:

- a) Hasieran, sarrerako tentsioa $V_{in} = 0$ V bada, adierazi D_1 eta D_2 diodoen egoerak (eroaten/etenduran).

$V_{in} = 0; V_o = 0V; D_1$ eroaten eta D_2 etenduran

- b) Adierazi anplifikadore operazionalaren sarrera alderantziaileen tentsioaren (V^- , kondentsadorearen kargari dagokion tentsio bera) adierazpen analitikoa denboraren funtzio gisa (tentsioak volt-etan eta denbora segundotan adieraziak).

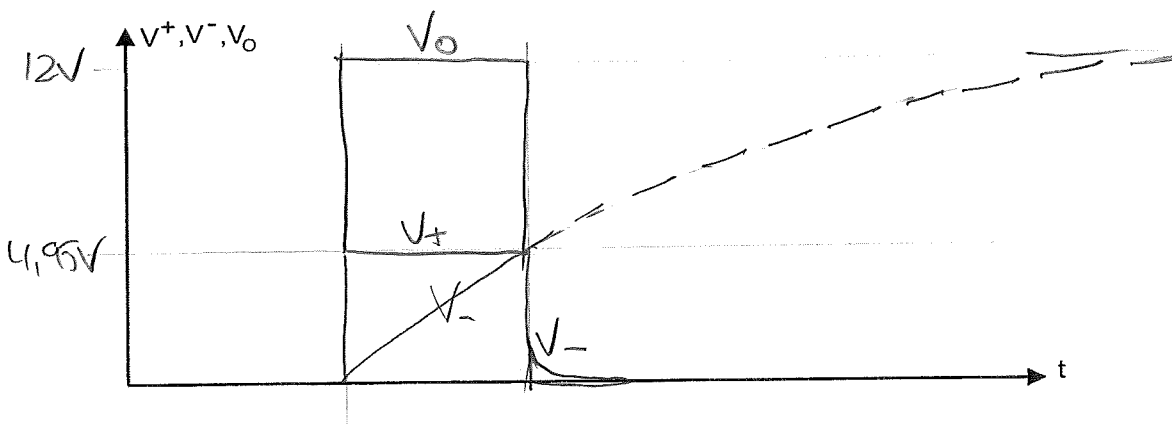
$V_+ = \frac{33}{47+33} \cdot 12V = 4,95V$

$V_- = 9(1 - e^{-t/RC}); RC = 33k\Omega \cdot 47\mu F = 1,55s$

$V^- = 9(1 - e^{-t/1,55})$

$t = 0$ unean, sarreran, iraupen mespretxagarria duen pultsu bat agertzen da.

- c) V^+, V^- eta V_o tentsioak marraztu, denboraren funtzio gisa.

d) Kalkulatu irteeran agertzen den pultsuaren iraupena (t_1 segundotan)

$$t_1 = 0,8244 \text{ s}$$

$$9(1 - e^{-t_1/1,55}) = 4,95 \rightarrow t_1 = 0,8244 \text{ s}$$

e) Kalkulatu R_2 erresistentziaren balioa, irteerako seinalea 3 segundoz maila altuan mantentzeko (beste gailu guztien balioak berdin mantentzen dira).

$$R_2 = 84,4 \text{ k}\Omega$$

$$9(1 - e^{-3/1,55}) = V_+ \rightarrow V_+ = 7,7 \text{ V}$$

$$V_+ = 12 \text{ V} \frac{R_2}{R_2 + 47 \text{ k}\Omega} \rightarrow R_2 = 84,4 \text{ k}\Omega$$

f) Akats batengatik R_2 erresistentzia jartzean, $330 \text{ k}\Omega$ -eko erresistentzia bat jarri dugu. Azaldu labur eta era arrazoitu batean nolakoa izango den irteerako tentsio berria, V_0 .

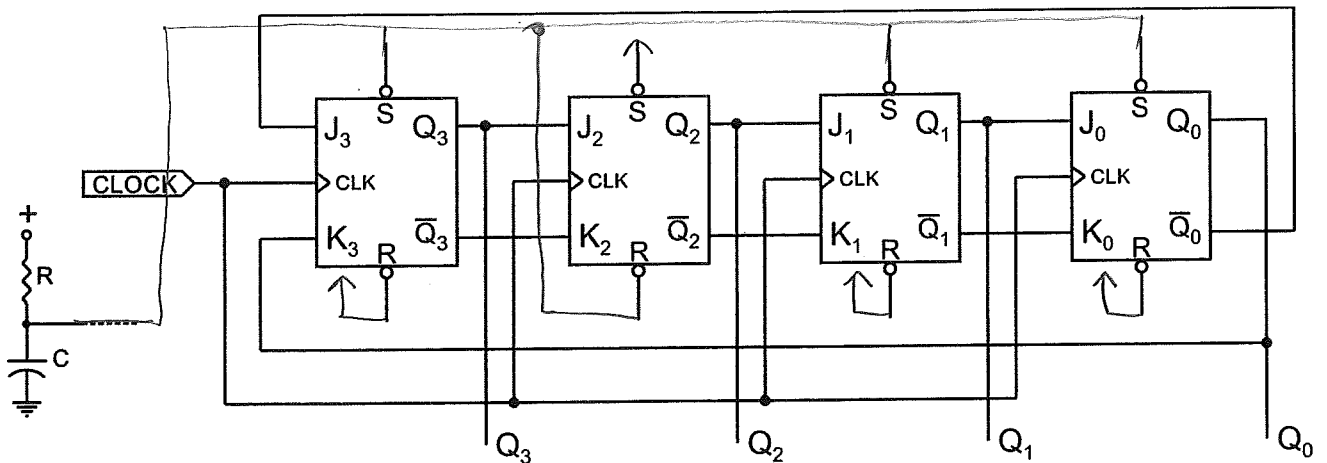
$$V_+ = 12 \text{ V} \frac{330}{377} = 10,5 \text{ V} > 9 \text{ V}$$

Konbentsadorearen bargaak ezin du V_+ muja gainditu $\rightarrow$ irteera beti maila altuan mantentzen da.

4. PROBLEMA (2 puntu)

Ondoko irudiaren zirkuitu sekuentziala kontuan hartuta:

1. Lortu flip-flopen sarreren adierazpen logikoak, irteeren funtzio gisa (Q_0 , Q_1 , Q_2 eta Q_3).

$$J_3 = \bar{Q}_0 \quad K_3 = Q_0 \quad J_2 = Q_3 \quad K_2 = \bar{Q}_3 \quad J_1 = Q_2 \quad K_1 = \bar{Q}_2 \quad J_0 = Q_1 \quad K_0 = \bar{Q}_1$$

2. Konektatu flip-flop guztien R (reset) eta S (set) sarrera **guztiak**, kontadorea 1011 egoeran (Q_3 , Q_2 , Q_1 eta Q_0) hasieratzeko.

3. Adierazpen logikoak kontuan hartuta, bete ondoko taula. Q_3 , Q_2 , Q_1 eta Q_0 irteerek 4 bit-eko zenbaki bitar bat osatzen dute (Q_0 pisu gutxieneko bita da, eta Q_3 pisu handienekoa):

Unea	Q_3	Q_2	Q_1	Q_0	J_3	K_3	J_2	K_2	J_1	K_1	J_0	K_0	Irteera hamartarra
0	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	11
1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	5
2	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	2
3	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	9
4	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	4
5	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	10
6	1	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1	13
7	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	6
8	1	0	1	1	0	1	1	0	0	1	1	0	11
9	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	5

4. Osatu behean erakusten den denbora diagrama:

